

Lepedőszél

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	62.1129.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD VÉGE
Készítés helye:	Erdély
Anyag:	aranyozott ezüstoffal; selyemfonal; vászon
Technika:	aranyozott ezüstoffonallal hímzett; kétoldalas laposöltés; mintásan letűzött fémfonalas hímzés; selyemfonallal hímzett
Méretek:	hosszúság: 149 cm szélesség: 34 cm

A lepedőszélek azon csoportjába tartozik, amelyeken a díszítés egy minta többszöri, azonos ismétléséből alakul ki. A hímzés alsó szegélyén nyílt gránátalmák és apró tulipánfejek váltakoznak. Fölöttük tálszerűen kihajló két hatalmas, fogazott szélű levél közepén gránátalmából kinövő nagy virágfej (peónia?), kétoldalt csigás indán egy-egy nagy gránátalma. A nagy leveleket és az indákat apróbb levelek, kis liliomok, bimbók díszítik. Ez a minta ismétlődik négyyszer. A szépen megkomponált motívumok rajza merev, és érdekes megfigyelni, hogy a tömör levelekkel, virágokkal ellentétben az indák mintegy csak jelzesszerűek, kettős vonallal hímzettek. Főként erdélyi hímzéseken gyakori a központi virág, mely leginkább peóniához hasonlít. A három, hímzéssel kitöltött csészelevél fölött ugyancsak kettős vonallal hímzett félkörökből alakul a virág feje, a félköröket apró pontok díszítik. Egyetlen hasonló lepedőszélt ismerünk, mely egykor hímzésünk párdarabja lehetett, ezt jelenleg a kolozsvári Erdélyi Nemzeti Történelmi Múzeum (Muzeul de Istorie al Transilvaniei, Cluj-Napoca) őrzi (nr. inv. F 5764).

Irodalom

- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 41.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 103.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 415.
- Radvánszky Béla: *Magyar családélet és háztartás a XVI-XVII. században. I. (Reprint)*. Helikon Kiadó, Budapest, 1986. - 97. kép

